

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. De Vicatio generali, seu officiali Episcopi, & ejus constitutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

sta à jurisdictione principali, cujus vices gerunt, competit, quales Vicarii sunt Archidiaconi *c. 1. de officio Arch.* nisi per consuetudinem, aut statuta particularia hujus jurisdictione expiraverit, & hinc de his Vicariis nihil dicendum ultra: alii sunt ab homine, à superiore scilicet ordinario, ut vices illius circa jurisdictionalia exercent, quales sunt hodie Vicarii generales, qui ad totam diocesim ab Episcopo constituti sunt; & Vicarii foranei seu rurales, qui ad certum tantum diocesis districtum, & particularem locum jurisdictionem habent, de quibus supra dictum aliquid, cum de officio Archiepiscopi generalis dictum est. De Vicario ergo generali sit.

§. I.

De Vicario generali, seu officiali Episcopi, & ejus constitutione.

Vicarius Episcopi alius est simpliciter generalis, cui administratio tam in spiritualibus quam in temporalibus, quoad totam diocesim, & omnes causas commissa est; alius autem generalis secundum quid, vel in spiritualibus tantum, vel in temporalibus tantum. Illi absolute Vicarii dicuntur, vel cum addito Vicarii in spiritualibus, & in quibusdam diocesis ab officiali Episcopi non distinguuntur (in aliis tamen distinguuntur, ita ut qui principalis est, & cui commissa sunt talis diocesis causae, absolute Vicarius dicatur, alter vero huic subiectus, qui Consistorio v. g. tantum praest, & cui certum tantum causarum genus commissum est, Officialis absolute dicatur) quibus etiam Apostolica rescripta expedire

concessam est, & ut esse possint sedes Apostolicae delegati, cum hoc non competat Vicario in temporalibus tantum, qui Laicus esse potest, & communiter oeconomicus appellatur, aut officiali specialiter ad certas tantum causas deputato, nisi aliunde dignitatem in Ecclesia obtineat; ad quod autem se extendat utriusque hujus Vicarii officium, ex consuetudine magis, & literis commissi ab Episcopo officii desumi debet, quam ex jure communi: quamvis etiam ad Vicarium generalem omnes causae jurisdictionales Ecclesiasticae, & ad Vicarium in temporalibus, omnis jurisdictione in temporalibus, tam in iudicio quam extrajudicium, tam meri quam mixti imperii, potestas etiam alienandi bona temporalia per se pertineat, potest tamen Episcopus constituens tales Vicarios, certa quaedam sibi reservare. Teneatur autem ordinariè constituere Vicarium generalem, cum solus omnibus causis expediendis non videatur sufficere, ita ut si negligens sit in constituendo tali Vicario, Archiepiscopus terminum praefigere illi possit, intra quem Vicarium constituat, aut a se post elapsum terminum constitutum recipiat. Quin imò non tantum unum, sed plures etiam Vicarios generales, cum eadem in solidum jurisdictione constituere potest, si facilius expeditorum negotiorum ratio hoc persuadeat, prout asserit *gloss. in clement. 2. V. principalis de rescript.* quo in casu rescripta Pontificia Vicario generali seu Episcopi officiali inscripta, ab eo, qui principalior est, expedienda erunt, si tamen unus principalior sit, cum nomen absolute positum stet pro principali; vel si

neuter sit altero principalior, ille Vicarius ad expediendum hoc rescriptum videbitur delegatus, cui impetrans rescriptum hoc prius obtulit, si nihil opponat, contra quem tale rescriptum impetratum fuit, vel si opponat incertitudinem delegationis, suspensa manebit delegatio, dum à Pontifice declaratio habeatur. Sicuti autem in temporalibus Vicarius Laicus esse potest, ut dictum, ita qui in spiritualibus Vicarius est, Clericus esse debet (cùm Laici incapaces sint de iure can. spiritualis jurisdictionis) non quidem in sacris aut maioribus constitutus, nisi in Pontificalibus etiam Vicarius sit, prout communiter esse solent, qui Episcoporum sunt Suffraganei, sed prima saltem tonsura initiatus, qui habitum & tonsuram deferat, ut gaudeat privilegio clericali, & qui non sit conjugatus, ætatis saltem 25. annorum inchoatorum, à moribus & doctrina sufficiente instructus, & non sit ordinis mendicantium *clement. 1. de regularibus*, & quamvis ad constituendum illum non requiratur substantialiter scriptura, sæpè tamen hæc ad probandam & colligendam illius potestatem requiritur.

§. II.

An Vicariatus sit Ecclesiasticum beneficium vel dignitas, & an iurisdic-tio Episcopalis sit ordinaria an delegata?

Quòd Ecclesiasticum beneficium non sit Vicariatus Episcopalis, satis probatur ex definitione beneficii Ecclesiastici, quod debet esse jus perpetuum, & in titulum stabilem conferri, quæ non conveniunt Vicariatu huic, à quo ad nu-

tum Episcopi amoveri quis potest. Est tamen Vicarius generalis in dignitate Ecclesiastica constitutus, quia habet præminentiam cum iurisdictione conjunctam *gloss. 1. in clement. 2. V. delegatus de rescriptis*, utrum autem iurisdic-tio illius ordinaria sit, an delegata, in utraque partem probabiliter disputatur. Mihi probabilius, & iuri conformius videtur, quòd Vicarii generalis iurisdic-tio sit ordinaria, & non delegata tantum, ut tenet *gloss. in c. 2. V. officialem h. t. in 6. & gloss. in c. Romana 3. V. generaliter de appellat. in 6.* & ratio probat, quæ vult non dari appellationem à Vicario ad Episcopum, cùm tamen ad delegantem datur appellatio *c. super questionem 27. S. porro de offic. deleg. ergò iurisdic-tio Vicarii non est delegata, sed eadem potius cum iurisdictione ordinarii, quæ ordinaria est*, ita ut Episcopus suo nomine & principaliter iurisdictionem suam exercere dicatur, Vicarius verò accessorie, secundario, & nomine alieno, ipsius scilicet Episcopi, nisi per speciale mandatum specialis illi causa demandata esset, quo in casu ad hunc decidendum, delegatam ab homine iurisdictionem habere censeretur.

§. III.

De illis, quæ Vicarius Episcopi facere potest, vi officii sui generaliter sibi commissi.

Vicarius generalis Episcopi ex officio suo omnes causas ad Episcopalem iurisdictionem pertinentes expedire potest, præter illas, quæ speciale mandatum requirunt *c. licet 2. h. t.* ita ut præsumptio quidem stet pro Vicarii potestate, nisi